יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

37739037-9	04/07/2013	בלייזר	עמוד 46	1/4	27.59x23.08
אח - 36960					

על פני האדמה

כמו שגברים חיו פעם, **אמנון ורשבסקי** קם כל בוקר ויוצא לעבוד בשדות. אז זה סיפור של חקלאי מחבל הבשור, אבל עד לא מזמן הוא היה מפיק איכּוּעים תל אביבי, ככה שיש לו גם כמה דברים להגיד על איך שגברים חיים עכשיו

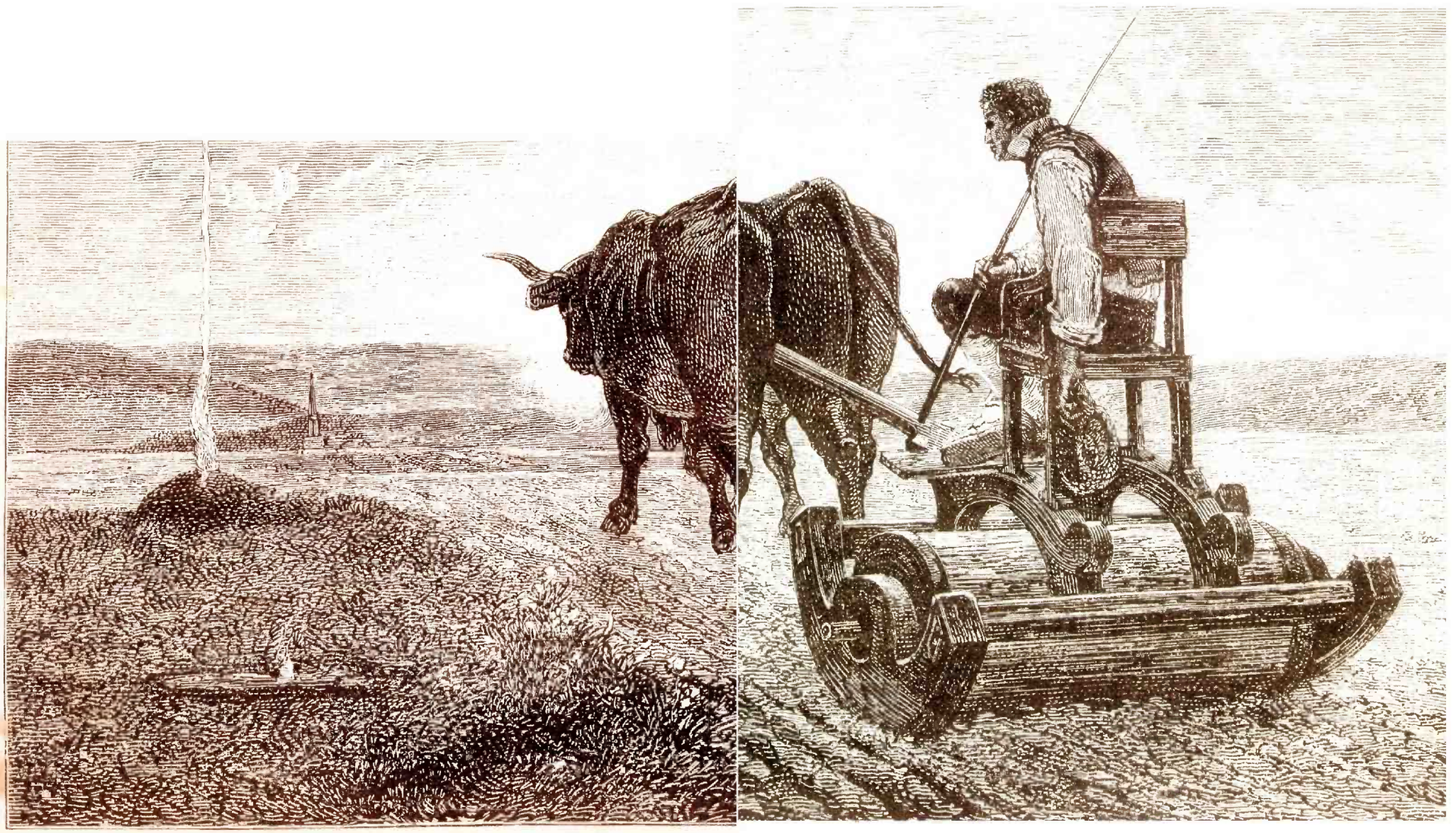

צילום: Grafissimo/iStockphoto©

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

37739046-9	04/07/2013	בלייזר	עמוד 48	2/4	22.04x28.58
אח - 36960					

"אם רק הייתי מקשיבה בשיעורי מתמטיקה"

1. בוקר

שש. כבר אור בחוץ. בקושי מקלף את עצמי מהמיטה. משחת השיניים לא מצליחה למחוק לגמרי את הבל האלכוהול מאתמול בלילה. מוקדם, אין ספק שמוקדם מדי. לפחות זאת עונה רגועה יחסית. כמה חודשים אחורה, אי־שם בשגעת של החורף, השעון המעורר היה מתפרץ לי לחלום כבר בחמש. שנאתי אותו על זה כאילו לא אני כיוונתי אותו. אבסורד ראשון בניהול צוות גידולי שדה: האידיוט שבגללו אתה קם מוקדם הוא אתה.

דרך השדות חוצצת בין שטחי האש של חולות חלוצה לשטחי החקלאות הנ־רחבים של צפון מערב הנגב. כביש אחד דלוח מתפתל מול הטנדר הלבן. מצידו השמאלי מדבר שנמתח עמוק לתוך אפריקה, מימין שדות אינסופיים שממשיכים לאירופה ולאסיה. קו גאוגרפי חד להפליא בליבו של אחד מאזורי הפריפריה הנשכחים במיוחד שלנו. בלי הפאסון המוזר של תושבי הערבה, בלי הקשיחות האידיאולוגית של עמקי הצפון, בלי הטירוף של חקלאי הבקעה. כנראה יש משהו בנוף החולות השטוח הזה שמצליח לנטר דרמות. אולי סתם כי אין הרים שמחזירים הדי צעקות ובכיות. פשוט פלטה חומה צהבהבה של חול. מלא מלא חול.

על הדיונות האלה ציירנו שדות. ההורים שלנו ציירו, אם נהיה מדויקים. וכמה שדות, אין לזה סוף. אסם התבואה האמיתי של ישראל, אוהבים להגיד פה. מאות אלפי דונמים של תפוחי אדמה, גזר, בוטנים, צנונית, בצל, שום, חיטה ומה לא. הכל מהכל.

למכונה שאוספת את תפוחי האדמה קוראים קומביין, שזה בעצם שם גנרי לכל מכונת איסוף תבואות. בקצה השדה, לצד שורת ארגזי עץ גדולים מלאים תפוחי אדמה, עומדים שניים אדומים־צהובים של חברה גרמנית. מכונות נהדרות, אין ספק. הטרקטוריסטים הערבים מכיינים קפה של סוף יום עבודה. הם עבדו כל הלילה בחלקה הזאת. תפוחי אדמה לא ממש אוהבים שמוציאים אותם לאוויר העולם בשמש צהריים קיצית. קשה להאשים אותם. אפילו הצ־נוניות, עם כל הטמטום לכאורה של צמח נטול תאים אפורים, מעדיפות לצאת מהאדמה בלילה.

אני משייט לתוך שדה תפוחי אדמה שחציו כבר נאסף עם נס קפה אשכנטוזי בכוס תרמית, מחליף אותו בקפה ערבי עם הל ומשתדל לצחוק במקומות הנ־כונים. טרקטוריסטים ערבים מכבדים יהודים שמשתדלים לצחוק מהבדיחות שלהם. אולי זה קשור איכשהו לנכבה.

2. מדבר

בחבל הבשור, צפון־מערב הנגב, מתעסקים בשני סוגים עיקריים של חקלאות: ירקות וגידולי שדה. הסוג הראשון כולל את כל מה שמגדלים בחממות ובבתי רשת – עגבנייה, מלפפון, פלפל, קישוא, חציל, דלעת, לוף, קולרבי, שומר. שימו לב, הכל בבודדת. לא עגבניות כי אם עגבנייה, גם כשיש אלפים מהן. חקלאי הירקות מתחככים עם סוחרי השווקים הסיטונאיים על בסיס יומיומי, ואלה לא בדיוק אבשלום קור. הם שוחטים לא רק אתכם הצרכנים, שמשלמים הון עבור מזון, ולא רק אותנו החקלאים, שמקבלים תמורה כמעט מעליבה על התוצרת: הם שוחטים גם את השפה העברית. כל מה שאפשר לרמוס בדרך לג'יפ ב־מ־וו, עדיף שחור.

אני משועבד לחקלאות מהסוג השני, גידולי שדה, או בקיצור גד"ש. שטחים פתוחים, גדולים, טרקטורים עוצמתיים, כלים כבדים. שם אפשר למצוא חיטה, תפוחי אדמה, גזר, צנוניות, בוטנים, בצל, שום, תירס, אפונה, שעועית. מסות גדולות יותר, עבודה מעט יותר אינטנסיבית, פחות מול סיטונאים ויותר מול רשתות שיווק ומפעלי מזון. בעיני עצמנו ההבדל הזה הוא תהומי. מבחוץ, קצת כמו ביפן, כולם נראים אותו דבר. חקלאים מאובקים ולא מגולחים פלוס טנדר.

אני שולח את תפוחי האדמה במשאית לבית האריזה וממשיך לשדה סמוך, להכניס את מזרעת הצנונית לעבודה, ומשם לתקן את אחד הטרקטורים, להוציא ריסוסים, לדאוג לעיבודים, לתאם השקיות. צבא קטן וחכם של תאילנדים נחושים הולך אחרי בשמש קופחת ובגשם שוטף. הם עובדים בכל יום ובכל שעה באותה רמת מסירות, רחוק־רחוק לפני הערבים שזקוקים להשגחה צמודה, לפני הסודנים שמעדיפים לא לעבוד קשה, וכמובן שלפני היהודים, שמעדיפים לא לעבוד.

אבסורד גד"ש #2: מספר הפיות שיש להאכיל במדינה גדל בלי הפסקה, אבל כמות העובדים בחקלאות יורדת בשל הרווחיות הגבולית, והמדינה סוגרת את השמיים לכניסת תאילנדים חדשים. אין עובדים שיקטפו, שיזרעו, שיאספו. נכון, אפשר להרים את המשכורות ולהעסיק יהודים, אבל מי מכם ישלם 20 שקל על קילו עגבניות או עשרה שקלים על לחם אחיד. הממשלה חונקת את החקלאים, והם עסוקים מדי בלזרוע ולעשב בשביל לעצור הכל ולהגיד לממשלה שתזדיין. בינתיים משקיעים בהייטק ובוכים שהירקות יקרים. טומטומים.

לפי האומדן שלי, כל תאילנדי עובד כמו ישראלי וחצי. יכול להיות שהיית בפלס"ר ויש לך קעקוע של נשר ומינוי למכון כושר, אבל תכלס, אחרי שלוש

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

37739060-5	04/07/2013	בלייזר	עמוד 49	3/4	19.41x25.05
אח - 36960					

שעות של הרכבת צנרת פלסטיק לוהטת בשמש, עור הידיים שלך פשוט לא יעמוד בזה ויתחיל להיקרע והגב ישדר תחושות שאף מדריך בג'ים לא הכין אותך לקראתן. עדיף גם שתחניק את הבכי, כי זה מפריע לכולם פה. נראה אותך עושה את זה חמש שנים רצוף בארץ רחוקה ומחורבנת, בשכר זעום ובלי לראות את המשפחה שלך בכלל. חמש שנים רצוף, כולל שבתות.

חמש שנים בלי האישה והילדים דווקא קרץ לך, אח?

3. פרה

לכבוד החג של התאילנדים אני לוקח אותם לבחור פרה. אחלה מתנה לחג, פרה. התאילנדים טיפה התפלאו שבאתי בלי עגלה. בתחילת השחיטה הם נוהגים לאסוף את כל הדם הניגר מהצוואר לדליים, ומשם הדרך לנקניקי הדם כבר קצרה. אסור בתכלית האיסור לוותר על הדם, ואי אפשר לקחת פרה חיה בלי עגלה. איתוש ביקש שנבוא גם בלי אביזרים לשחיטה, וזה כבר ממש בילבל אותם. אם לא שוחטים שם ולא מביאים אותה חיה ושוחטים פה, מה בעצם עושים?

"אל תדאג, היא תיכנס", אומר לי איתוש בדרך, בדיבורית. מה זאת אומרת תיכנס? לאן בדיוק היא תיכנס אם אין לי עגלה, וחצי מהארגז של הטנדר הוא ארגז כלים? איך לעזאזל היא תעמוד שם בלי לעוף קיבינימט כבר בסיבוב הראשון ביציאה מהחווה? "תיכנס, תיכנס, תהיה רגוע". אני מעיף מבט בארגז של הטנדר ועוד מבט בתאילנדים, ופולט "יהיה בסדר" לא מאוד אמין. האם איתוש שוב חווה פלאשבק של אסיד? אין מצב שתיכנס פה פרה.

איתוש מכניס אותנו לחווה ומוביל אותנו עם השופל למרעה של הבקר. הוא חבר יקר, איתוש, ודמות יוצאת דופן מכל בחינה. כנראה הדבר הכי רחוק מה־מיינסטרים שאפשר לדמיין. אם כבר מס־וגים באמריקאית, אז הוא קצת בכיוון של הילבילי. פאקינג פארם בוי.

עכשיו איתוש קופץ מהשופל ישר לתוך המכלאה של העגלים הגדולים, בוחר במבט עגלה אחת בריאה ומוצקה ומתחיל לבודד אותה בתנועות ובצעקות משאר העדר. התאילנדים עושים תנועות של מנסים לעזור, אבל מדובר בוואן מן שואו. הצגה של איש אחד מוטרף לחלוטין. כאלה אין בתאילנד, אומר לי אחד מהם.

בתום סדרה קצרה של ריצות, קפיצות וצעקות מצליח איתוש לכנס את הפרה לתוך מסדרון עשוי גדרות מתכת, שוקל אותה ומעלה אותה לרמפה המיועדת להעמסת הבקר למשאיות. רק מה, אין לנו כרגע משאית. אפילו עגלה אין. הוא סוגר את הפרה בקצה העליון של הרמפה באמצעות שערי ברזל וניגש רגע לשופל. התאילנדים מובלבלים, לא מצליחים לראות איך יסתיים כל העניין הזה. עכשיו הולכים לשחוט אותה? באיזה כלים? איך להוביל? בינתיים חוזר איתוש אל העגלה המבוהלת, נותן לה ליטוף עדין על הראש, שולף אקדח ונותן לה שתיים בראש. בום־בום וזהו. שלושת התאילנדים נותרים פעורי פה. אין הרבה דברים שידהימו פועל תאילנדי.

הפרה צונחת לרצפת הברזל של הרמפה, מפרכסת קלות ונכבית. זה אולי נשמע אכזרי, אבל איתוש מגדל את החיות האלה מלידתן ועד מותן על מזבח הקולינ־ריה, והוא מעדיף לתת שתי יריות בראש ולגמור את זה מהר וחד מאשר לראות את האכזריות הלא סבירה של השחיטה. הוא שולף מהשופל חבל, קושר לפרה המתה את הרגליים ומרים אותה ישר לארגז של הטנדר. הקפיצים האחוריים מגיבים בכיווץ מיידי כשהיא נוחתת על הארגז הפוכה ומיד נוזלת באיטיות למרווח בין דופנות ארגז הטנדר לארגז הכלים הגדול, ראשה שמוט על ארגז הכלים, עיניה פקוחות במבט חסר חיים ורגליה מזדקרות למעלה.

צדק איתוש. היא באמת נכנסת לארגז בלי בעיה. הנה לכם עובדה שידועה רק למגדלי בקר בעלי אישיות גבולית ולאנשים שמבלים יותר מדי זמן בחולות ראשון: כל עוד הגופה חמה וטרם התקשתה, היא מסוגלת להיכנס לכל מקום. אין לדעת מתי תזדקקו לאינפורמציה הזאת.

4. חגב

ארבה צהוב מסתובב מבולבל על כביש השדות. לא מזמן הוא קיפצץ לו בחדווה על הגבעות היבשות של חולות חלוצה, ראה את שדות תפוחי האדמה והגזר של הנגב המערבי הולכים ומתקרבים, לחלוטין לא מודע לקטסטרופה שהולכת לנחות עליו ועל עשרות מיליוני אחיו ואחיותיו לנחיל הארבה. הם מהדור השני, אלה שבקעו מביציהם פה על אדמת הנגב, ילידי הארץ. ההיסטוריה הלא רחוקה מלמדת שזה לאו דווקא מייצר רחמנות אוטומטית.

קולות נפץ רחוקים רעמו ממזרח ומדרום. שטחי האש הרחבים של צפון מערב הנגב שקקו פעילות. אוגדת המילואים שהתייצבה בתחילת השבוע לאימון החלה בתרגיל רחב היקף לקראת המלחמה המתקרבת תמידית. מאות ואלפי גברים בוגרים נוטשים את נשותיהם וילדיהם כדי לתרום למאמץ ההישר־דות הלאומי, להשתתף בגלגול הבא של חג הקורבן המזרח־תיכוני. את נחילי הארבה לא ממש הטרידו הטנקים ומסוקי הקרב, וגם עתיד המזרח התיכון וצדקת הדרך לא ממש עמדו לנגד מחושיהם. צרות אחרות, מיידיות יותר, עמדו על הפרק.

בהתחלה הגיעו החסידות, עננה מבשרת רעות שעלתה כבר בשעות הבוקר המוקדמות מעל הנחיל המתקדם לאיטו. מאות ציפורי ענק הטילו צללים מאיימים על זאטוטי הארבה, מסתירות את השמש לשנייה וחולפות בן רגע. שקט עטף את החולות לרגע, ואז החל הטבח. בזו אחר זו צללו הציפורים וטרפו מכל הבא למקור, קורעות ומשספות ובולעות את החגבים בשלמותם. הם עוד צעירים מכדי לעוף וכבר גדולים מכדי להסתתר, מטרה מושלמת לעופות. אחרי החסידות באו הדיות. אלה זריזות יותר, חולפות נמוך וקוטפות את גורי הארבה המבולבלים תוך כדי תנועה. לארבה אין לאן לברוח בתוך כל החול הזה. וככה זה נמשך, שעות על גבי שעות של טירוף.

כשהתפזרו הציפורים זה לא היה עקב תחושת שובע: מטוסי הריסוס הבריחו אותן. אלא ששמחת הארבה על שציפורי הברזל הבריחו את ציפורי הבשר הייתה מוקדמת מדי. המטוסים ירקו נוזל לבנבן שיצר תחושה של צריבה קלה ברגליים ובכנפיים, צריבה ואחריה תחושה של די־סאוריינטציה ובחילה עד שיבוש מוחלט של מערכת העצבים החגבית, ומשם היישר לגן העדן של החיות המיותרות.

אז עכשיו מסתובב פה חגב צהוב מבולבל. הוא צץ מתוך חולות חלוצה עם יתר הניצולים מהתופת ועבר לצד השני של כביש השדות, אל שטחים עצומים של תפוחי אדמה וגזר, חיטה וצנונית. גיא, איש השקיה וחבר, בוהה בו בריכוז. שנינו שעונים על מכסה המנוע עם שאכטה ביד ועייפות בעיניים כשהשורד קופץ לכיוון שלנו. גיא מתקדם אליו חצי צעד איטי, וב־תנועת נעל בלנסטון מהירה מביא לו אחת שהוא לא ישכח. 85 קילו ישר למרכז המסה, ומניצול של שפיכות דמים שלא תתואר נשאר רק רסק צהוב על כביש כחלחל. "זה צריך להיות הלוגו של מכבי", יורק גיא ומסנן לכיוון החגב המרוסק, רק כדי לחדד: "בן זונה מזדיין".

5. ארץ

המלחמה האחרונה כמעט שברה אותנו. זה התחיל עם הפצצה ששיגרה את מר ג'עברי לעולם שכולו כנאפה, רעם שנשמע היטב בכל האזור. גם את פטריית העשן ראינו מצוין, עולה מעל גגות הרצועה. פחות מעשר דקות אחר כך כבר קיבלו כל תושבי העוטף הודעה להיכנס למרחבים מוגנים. אלה היו הרגעים האחרו־נים בשבועות הקרובים שבהם היה מותר להיות בחוץ. משם זה המשיך לאינסוף קסאמים וגראדים וצלפים ומרגמות. הכי חרא זה המרגמות. אין אזעקה, אין "צבע אדום", רק שריקה ופיצוץ פתאומיים. אחרי יומיים של לחימה לא נשאר באזור כלב חוץ ממי שבאמת היה חייב, החקלאים. גם ככה לא חנוק פה מבני

צבא קטן וחכם של תאילנדים נחושים הולך אחרי בשמש קופחת ובגשם שוטף. הם עובדים בכל יום ובכל שעה באותה רמת מסירות, רחוק־רחוק לפני הערבים שזקוקים להשגחה צמודה, לפני הסודנים שמעדיפים לא לעבוד קשה, וכמובן שלפני היהודים, שמעדיפים לא לעבוד

כל תאילנדי עובד כמו ישראלי וחצי. יכול להיות שהיית בפלס"ר, אבל אחרי שלוש שעות של הרכבת צנרת פלסטיק לוהטת בשמש, עור הידיים שלך יתחיל להיקרע והגב ישדר תחושות שאף מדריך בג'ים לא הכין אותך לקראתן. נראה אותך עושה את זה חמש שנים רצוף, כולל שבתות

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

37739083-0	04/07/2013	בלייזר	עמוד 50	4/4	20.75x28.6
אח - 36960					

אדם, אבל הסתיו האחרון היה ריק כמו שאני לא זוכר מעולם.

אתם שם במרכז בטח מרגישים חלק מה־עניין אחרי ששני טילים נחתו בגוש דן ואחד אי־שם מחוץ לירושלים, אבל אתם לא. אני זוכר שראיתי בטלוויזיה את אלה באשדוד נכנסים לטירוף אחרי שפגע שם טיל במרפסת, וחשבתי על זה שאצלנו כבר לא נטרפים. פשוט קשה לתאר את כמות הפיצוצים שעפו פה בתקופה ההיא: דמיינו אחד כל דקה, כמה מהם ממש קרוב, עשרות מטרים במקרה העדין. דמיינו את עצמכם מסתובבים בשדות, מחברים ציוד השקיה וזורעים כשפצצות נוחתות סביבכם בלי הפסקה. ממש ככה, בלי מי־לימטר הגזמה. דמיינו איזה סימן אזהרה זה כשאתם כבר נעשים אדישים, כבר לא מתחבאים, כבר לא מפחדים. ממשיכים לעבוד כי פשוט אין ברירה.

אחרי כמה ימים הפסיקו גם התאילנדים להתחבא בכל פיצוץ מתחת לטרקטורים, והתחילו להתערב בינם לבין עצמם אם כיפת ברזל תיירט או לא. לא כיפת ברזל שלנו, כי לנו אין הקצאות: כיפת ברזל של באר שבע, שם, באופק. אצלנו אין פרי־בילגיה של יירוט אפשרי. כל טיל נוחת. פגיעה בבאר שבע מצטלמת פחות טוב, אני מניח. גם לפריפריה יש פריפריה.

המבצע הזה נגמר, ענני האבק של מובילי הטנקים כבר שקעו מזמן, וצפונה מכאן הספיקו לשכוח שזה קרה בכלל. כאן עוד יורים מדי פעם, וצבע אדום ובום גדול של עוד נפילה או שריקת כדורי צלפים, ותכלס את מי זה מעניין. הרי גם אנחנו כבר אדישים לחלוטין, לפחות כל עוד נשאר איזה משהו לעשן. נשאר?

6. עיר

בשש בערב מתחילים התאילנדים לאסוף צנונית. בשמונה וחצי יצטרפו הצ־וותים של אסיף תפוחי האדמה. עד אז אמור המטוס לסיים את ריסוס אחר הצהריים, לנסות להרחיק מאיתנו או לפחות לעכב קצת את נחילי הארבה. כשאחזור מהסיבובים כבר יתכנסו החבר'ה אצלי על המרפסת, ומשם זה כבר ילך ויחמיר בטבעיות האופיינית לערק איילות. הטלפונים של הפועלים ימשיכו עמוק לתוך הלילה, עד שאהיה שיכור ועייף מכדי לשמוע אותם. לרגע הזה ביום שלי אני בעצם מחכה. קוראים לו "אושר".

הכי חרא זה המרגמות. אין אזעקה, אין "צבע אדום", רק שריקה ופיצוץ פתאומיים. אחרי היומיים הראשונים של המלחמה האחרונה לא נשאר באזור כלב חוץ ממי שבאמת היה חייב, החקלאים. גם ככה לא חנוק פה מבני אדם, אבל הסתיו האחרון היה ריק כמו שאני לא זוכר

אחרי כמה ימי לחימה הפסיקו התאילנדים להתחבא בכל פיצוץ מתחת לטרקטורים, והתחילו להתערב אם כיפת ברזל תיירט או לא. לא כיפת ברזל שלנו, כי לנו אין הקצאות: כיפת ברזל של באר שבע. פגיעה בבאר שבע מצטלמת פחות טוב, אני מניח. גם לפריפריה יש פריפריה

כן, אושר. למרות ההשכמות והחגבים והמרגמות. אחרי הכל, זה נוף ילדותי. פה בקעתי, אל תוך החולות הרכים של צפון מערב הנגב, לחיקו של קיבוץ קטן ונעים במיוחד. יש ריחות שמזכירים לך מאיפה באת, ואצלי זה ריח של דיש בוטנים, של זרעי תפוחי אדמה, של חול רטוב, של אוויר מדברי. אפילו ריח של זבל פרות מעלה בי חיוך. הנוף של חבל הבשור הוא הכל חוץ ממרהיב – משטח חול ולס ענקי, נטול הרים ועמקים, חשוף ויבש, שממה מהסוג המשמים ביותר – אבל אני כל כך אוהב את הנוף הזה. יש בו מין שקט אינסופי, רוגע, ענווה כזאת שמשאירה מקום לנוף האנושי. ברור גם למה לכל מי שלא מפה קשה עם השום־כלום הזה. מדובר בחור תחת, אחרי הכל. אביב גדג' לגמרי הצליח להעביר את הקטע של המקום בשיר ההוא, "נחש בעשב": "לעץ הברזל אין ענפים. זה שטח אש משנות ה־70. אוטובוס אחד ביום. קיץ כל השנה".

גדלתי בשדות, כמו כמעט כולם פה. אבא אגרונום, משיכה זכרית מילדות לטר־קטורים ולמכונות. ענף גידולי השדה היה הריטלין של הדור שלנו. לא שינה אם היית דיסלקטי או שסבלת מהפרעת קשב, כי בשדות היה מקום לכולם, והג־בריות שלך נמדדה בעבודה. לא בשום דבר אחר. אבל אל תראו אותי רד־נק עם בנג'ו: אחרי הצבא והטיולים גרתי בתל אביב לא מעט שנים. אפילו הייתי די עמוק בעולם הפקת האירועים, בחיי הלילה, בצד הסקסי של העיר. תכלס אפילו נהניתי מכל זה. בגדים שחורים, בחורות ליברליות, פאסון, קשרים, קליאו ספורט, כל העניין. אלא שאחר כך באו הנישואים והילד, ופשוט לא יכולתי לדמיין את הבן שלי גדל בחדר מדרגות, ברחוב, בגינה ציבורית. הספיק לי מהעיר, חנק לי גם אחרי ששיחררתי כפתור או שניים, אז נעלמתי בחזרה הביתה, לשדות.

כל קפיצה לתל אביב מחייבת היום מעבר אצל כמה חברים שעדיין לא מאמינים שברחתי להם. עם הטנדר זה נהיה קצת יותר מסובך, הסיבובים האלה. הוא גדול מדי לעיר, גבוה, מנותק, לא מכאן. תמיד שואלים אם אני מתגעגע. אני תמיד עונה שכן, לשווארמה כתר המזרח. יותר מדי זמן לא הייתי שם. שימו לב לזה, היפ־סטרים: אתה לא מפסיק ללכת למקום שאתה אוהב רק כי הוא הפסיק להיות טרנדי. זה חלק מבניית הדבר החמקמק הזה שכל כך חסר לכם – איך קוראים לזה, אופי. מרוב שאתם חופשיים ומגניבים ויצירתיים ומעודכנים, כולכם נראים בול אותו דבר. קורבנות אופנה במסווה של קורבנות אופנה.

7. גבר

אם נשים רגע בצד את ההתנשאות הטבעית שלי, זה לא שאני מרגיש יותר גבר בגלל שאני מהנגב. אני גם לא חושב שעובדי אדמה הם יותר גברים מעובדי מקלדות, מה גם שברור לי שאנחנו תלושים לחלוטין מהעידן הנוכחי ומה־תמורות המלהיבות של הגלובליזציה. זה לא הופך אותנו לטובים יותר או לנכונים יותר או למעניינים יותר. אנחנו פה כי טוב לנו, כי נחמד, כי מצחיק. כי חופשי פה כמו שלא חופשי בשום מקום אחר, כי למרות כל הטירוף יש סוג של שלווה. כי יש משהו חזק בתחושת האנדרדוג, כי זה מעלה חיוך.

אם אתם לוחצים אותי, רוצים בכל זאת להבין למה יש תחושה שאנחנו קצת יותר מחוספסים מכם, אז במקום תשובה יש לי כמה שאלות: נכון שאתם יוצאים לרוץ, שמחים לקבל צו מילואים ולהיות קצת עם החבר'ה, מייצרים לעצמכם תדמית קשוחה ומחודדת, מדברים קצת גס, צופים בגברים אחרים הולכים מכות או סתם משחקים כדורגל, יוצאים פעם־פעמיים בשבוע עם החברים ושותים המון? אז זה לא שאנחנו כאלה קשוחים כמו שאתם התרככתם.

העולם המודרני עם הליסינג והניאונים וחוסר הצורך להזיז משהו חוץ מעכבר ומקלדת דורש קורבן, והקורבן הוא אתם. כבר לא צריך חנית וחוש ריח, מספיקה חולצת כפתורים כחלחלה וכרטיס מגנטי. אז לא, זה לא אנחנו שמחו־ספסים כל כך. זה אתם שנהייתם מדולדלים.